

CODEX GELRO-ZUTPHANICUS.

345

Hoffhorige goeden in Almen, horende
in den Hove to Zutphen.

Wonderinck.

Dit goedt Wonderinck wort beseten by Harman Wonderinck, ende woont op 't selve goet, ende hy is horich nae der natuire des guets, heeft een huysvrouw genaemt Janneken Besselinck, geboren van den goede Besselinck, ende seet dat syn huysvrouwe een vrye vrouwe is, ende hebben t'samen acht kinderen, drie soonen en vyf dochteren als hier nae

Soonen

Bernt, Henrick, en Warner;

Dochteren

Elsken, Lumme, Oelcken,
Eeffs en Andriescken.

Gevraecht of uyt desen goede niet en is verset, seet, dat hy Anno 1546. *vigilia visitationis Mariae*, met Henricken Wonderinck synen eenigen broeder een afscheydinge gemaect heeft (daer Sander Schimmelpenninck Rentmeester van den Graeffschap Zutphen over gesegelt heeft) van synes broeders verstarve, en hem daer voor geloeft seltehalf hondert guede golden Gelrefche ryders gulden, daer voor hy synen broeder uyt den voorsz. goede Wonderinck diverse parcellen landts op eene wederlos in handen gestelt heeft, *ut per copiam* daer af gesien, en in der Commissurien handen gelaten, van welke stucken Herman een deel geloft heeft 1551. voir de somme van twee hondert ryder gulden, sulx dat uyt den voorsz. goede niet verset en is, meer dan de partyen in den voorsz. brieven begrepen, te lossen met vierde half hondert ryder gulden.

Almen.

Parthyen van Lande in den goede
Wonderinck gehoirende.

Ierst een stuck lants gent. de Bree groot omtr.	4 mlr. faet
'T groote stuck, groot omtrent	4 mlr. faet
De Sye Scheltbree, groot	1 mlr. faet
De Wechstuck rufen kamp	2 mlr. faet
Den Hogen rouwen kamp	1 mlr. faet
Den Seurenberg	1 mlr. faet
Den Scholten Hoffkamp	4 mlr. faet
Een stucken landts daer tendens aeng.	2 mlr. faet
Een stuck lants gent. t' Voerden	3 mlr. faet
Noch een stucken in Luthen Ilfinck-kamp	3 mlr. faet

Somma 19 mlr. 3 schepel faets.

Noch 11 parceelen lants die Harman Wonderinck van synen broeder geloft heeft mette 2 ryder gulden voorfz. houden t'samen omtrent

8 mlr. 3 sch. faet

Noch gehoort tot desen goede eenen kamp lants gent. de Mate by 't Huys, groot

5 koeweyen

Noch in 't Haverbroeck

4 koeweyen

Noch op den Brandt

3 koeweyen

Noch die Brantmathe

4 koeweyen

Noch die Broeckmathe

3 peerts weyen

Noch de Ryfchmaete dat een Elfen bosken plach tho zyn, groot

3 peerts weyen

Noch die principale Soelweere met Huys en Hoff, groot omtrent

3 schepel faets

Alle welcke voorfz. parceelen Harman Wonderinck verklaerde tegenwoordich selfs to besitten.

Boven desen behoort hierinne noch een stuck landts dat by Harmans vader met den goede Ilmerinck gekoft is, gent. de Belt, groot

8 mlr. faets

Noch een stuck lants gent. Coninxmate, groot omtrent

4 koeweyden

Defe

Deſe twee leſte ſtücken worden noch by Hendrick Wonderinck beſete to los met III L. ryder gulden *probitatis prædictæ*.

Compoſitie Harmans Wonderinck.

Alſoo deſen Harman buyten echten met Jannecken ſyn huysvrouw een vrywyf zynde is gehylickt buyten conſente des Heeren, is ſyn huysvrouw vredich haer hoorich nae den goede te geven, oock geloven Herman en ſyn wyff als haer kinderen, ende elck van hen gekomen ſullen zyn tot haeren mondigen jaeren, dat deſelve alſdan binnen jaers ſich oock hoorich nae den goede geven zullen, allet op verbeurte des goedts, als ſich nae Haves rechte gebeurt, ende voor de breucke van dat hy buyten echte gehylickt is, ſyn de Commiſſaris voorſz. met hem verdragen, dat hy betalen ſal in handen van den Rentmr. van den Graefſchap Zutphen de ſomme van twee en dertich golden gulden tot 28 ſtuiv. 't ſtuck, d'eene helfte Martini ende d'ander helfte te Kerſmis naefstkommende, welverſtaende en gepræſupponeert, dat Herman Wonderinck horich is nae den goede, daer af hy binnen vier dagen ſchyn heeft gelooft te geven.

En dit ſchyn naederhand overgebracht als hier nae.

Dit geſchiet weſende heeft deſelve Johanna met haeren man ende gekoren momber ſich hoorich gegeven nae den goede. *Actum* tho Zutphen, 19 Juny Anno 1557.

Opten 25 Juny 57. ſyn die voorſz. Herman en Henrick Wonderinck *coram* Commiſſaris gecompareert, en hebben getoont ſeekere brieven Diericx van Zoelen *in dato* 1534. opten Vrydach nae L. . . daer af Copie is aen de Liache geſteceken, daer by blickt dat ſy horich zyn.

Deſe Henrick is gehylickt aen een koermeetsche vrouw geoemt Aelitjen Bouwhuys die nae den goede niet hoorich en is, uyt der echten gehylyckt en breuckachtigh, hebben t'ſamen vyf kinderen, nementlyck,

Gerrit, olt vier jaeren	} Soonen.
Herman, olt een jaer,	

Xx 2

Beent-

Beentken , 2 jaer	} Dochteren.
Heylcken , 7 jaer	
Aelcken , 3 jaer	

Gefcheyden by de Commissarissen van dit misbruick soo wel voir Hendrick Wonderinck , als Aelt syn vrouw van dat sy buyten echte gehylickt zyn , dat sy voor beyde de breucken betaelen fullen in des Rentmeesters van der Graeffchap Zutphen handen t'samen thien golden gulden tot 28 stuiv. 't stuck d'een helft Martini ende d'ander helft tho Kersmis beyde naestkommende.

Smedinck in Herffen.

Hier af is gecompareert Beernt Obbekinck exhiberende seeckere originale brieven in *dato* op Sonnendach *Reminiscere Anno* 1509. by de welcke Beernt Sloodboom en Geertruyt syn huysvrouwe doen ter tydt besitters des selfs goetende heure erven ende nakomelingen , ende dat goetd voorlize van den horicheyt, bodicheyt, en gehalt des dienstpeerts gevryt zyn, mit reservatie van den renten daer uyt gaende, die zy noch betaelen, soe dat 't selve goetd voor een vrythins goet by den Commissarissen, op dese visitatie zynde, geacht en gehouden wort. *Actum* 19 Juny 1557.

Nota, dat op ten 1 *July coram* Commissaris is gecompareert Heer Gerrit Wolff Pr. van den Convente van Sinte Catrynen binnen Zutphen, ende heeft gedexhibeert een olden leenbrief daer by Dierick van den Ryne te leen ontfangen heeft van den Heere van Bronckhorst 10 mlr. korens stedicheyt uyt den goede Smedinck, ende is den brieff *de dato* 1401. des Vrydach *post Agathe*, daeraff Copie aen de liache, ende zyn de selve 10 mlr. roggen mette brieffen den Convente gegeven met eenige dochteren aldaer ingekommen, ende bis her tho rustelick beseten.

Ebbinck.

Opten 19 *Juny comparuit coram* Commissaris Westel ten Hok-

Holler ende ontkenet 't goet Ebbinck, dat hy gebruyckt, horich goet te syne, ende will 't selve voor een thinsgoet verdedigen.

Nota, dat zedert den Jaere 1488. niet bevonden wort in eenige registers dit goet voor horich aengeteeckent.

Sy niettemin hier op gesien de olde registeren en Con. Majts. recht bewaert.

Baltinck.

Opten 19 Juny is *coram* Commissaris gecompareert Mechelt Baltinck wed. zal Goossens Baltinck, en heeft getoont de originale brieven van vryonge in date 1510. op Vrydag *post Francisci* daer by blyckt, dat de Furst den olden Goossen Baltinck met Jan Baltinck syn Neve, ende dat goet voorsz. met allen synen rechten ende toebehoiren van den bodicheyt en hoffhoricheyt, ende gehalt des dienstpeerts gevrydt heeft, beheltelick den Heere de renthen daer uyt gaende, sulcx dat dit goet voor een thinsgoet by den voorsz. Commissarissen, ende als van den peerts gehalt gevryt zynde geacht ende gehouden wordt, niet tegenstaende dat by een apostille gestelt op een Visitatie-boeck gedaen Anno 1531. geseet word, dat nae dode Engelbert Goossens Baltinck het peerts gehalt wederom aen den Furst zal kommen, welcke apostille genoegsaem geacht wordt om de voorsz. vryebryven, soo veele den peerde gehalt aengaet, te doden, ten waere dat men hier naemaels vorder of ander bescheet vonde, dat genoegsaem waere, daer nae men sich, belange het peerden gehalt, zal moegen reguleren.

Spitbolt.

Dit goet wordt beseten by den Convente van St. Catarinen binnen Zutphen ende is per Arnoldum Anno 1438. dit goet en die occupateurs van dien van den horicheyt gevryet, voorbeholden den Heere die renten, *scilicet* 2 mlr. roggen, 2 mlr. haveren ende 7 l. die 't voorsz Convent gaerne afkopen sou-

de, ende hebben daer voor geboden voor elcken penn. 18 penn. ende is de copie van den vryebrieffen aen de Liache.

Coorſeler.

Dit goedt word beſeten by den Gaſthuys van Sinte Eliſabeth binnen Zutphen ende is *per Carolum Anno 1509.* op St. Lâurens avont van den hooricheyt gevrydt en voir ſulcx *per Commiſſarios* geacht als by de originale brieven by de Commiſſarien gelien, *Actum 19 Juny.*

Conincxſâel af Kuenzael.

Van deſen goede is gecompareert Beernts Konincx wed. genoemt Henrica, ende Johan Vroeflinck als getrouwt hebben de Aelcken Konincx, ende hebben geëxhibeert twee vryebrieven door den anderen geſteecken, de eene *de dato 1508.* by Hartogh Carels zegel geſegelt dan niet geteekent, ende den anderen *de dato 1532.* by Hartogh Carels zegel beſegelt ende met Syn F.G. handt onderteekent, met noch een ſententie van de Landſchap (a.) beſegelt door den eerſten brief getransſſeert, ende is henluyden geſeet, dat ſie ſich well beraten ſouden, want indien ſy perſiſteren by de ſententie van de Landſchap denckt men tegen henl. met ten Hoffgerichte te procedeeren, ende 't goedt inne te winnen, als nae Hoffsrechte den Heere vervallen.

Opten 19 Juny voorſz. zyn de voorſz. wed. Conincx en Jan Vroeflinck geaſſiſtiert met Jan van Voorthuyſen, Renſe van Holthuysen, Aelbert van Steenre, en meer andere goede luyden voor mynen Heeren de Commiſſariffen gecompareert, ende hebben nae overleſinge der olde regn. ende diverſe lange communicatien daer op gehielden, ſich laten onderrichten en te vreden geweest af te treden den inhalt ende effecten der

(a.) NB. Dât de Landſchap by haere ſententie *Anno 1538.* afgegeven approbeert de vrybrieven by den Furfſt van horige perſoonen en goeden gegeven.

der voorfz. fententie van de Landtſchap, en ſich van nu voortaan te reguleeren naer inhoudt des tweeden brief van Hartogh Carel *in dato* 1532. opten 22 *Apr.* welverſtaende dat zy der onbetaelder achterſtedicheyt biſ hier to verſcheenen verlaten ſullen zyn, mits opleggende ende betaelende binnen drie weeken naeftkommende in handen van de Rentmeester der Graeffſchap Zutphen de ſomme van acht en twintich golde gulden tot 28 ſtuiv. 't ſtuck, ende ſullen daer af worden gemaect behoorlicke brieven.

'T goet ter Hulſt.

Eodem die 19 Juny comparuit coram Commiſſaris Engele Crygers wed. leſtmael Z. Willem Schel & *exhibuit originales literas Ducis Caroli in dato* 1533. *primo Novembr.* daer by blyckt, dat de Furſt Engele voorn. ende haer twee kinderen met dit goet ter Hulſt, ende 't goet Smedinck, als gekomen zynde met den goede Conincxſael, van den horigheyt en bodicheyt gevryet heeft, ende tot een thinsgoet gemaect, beheltelick den Heere ſyne renten, ſulcks dat de Commiſſariſſen opte viſitatie zynde dit goet ende de voorfz. Engel ende oire kinderen als gevrydt gekent hebben.

Ilmerinck.

Opten 19 *Juny comparuit* Rutgheert Stael, Richter tot Almen, ende overmits abſentie Henricx Cremer, die ſyn brieven in handen heeft, *petiit* dach tot wederkompſt deſelffs Henricx, 't welck zyn ſal Donredagh naeftkommende.

Wilſinck.

Tot deſen goede horen de navolgende parceelen: Een ſtuck lants genaemt Wilſinckkamp met Huys ende Hoff, groot omtrent - - - 12 mlr. geſeys.
Noch een ſtuck genoemt Wilſinckſchiet, groot 5 ſchep. laets
Noch

352 . STUCKEN behoorende tot den

Noch twee stuckens Boelener Bos gelegen,
 t'samen groot - - - - - 4 koeweyden
 Noch een stuck genoemt Wilfinckmate - 5 koeweyden
 Noch een Hoff genoemt Wilfinck Hoff die
 oick bruyckgelt 2 ryder gl.

Noch een kleyn Hoffsteden dat Ferne
 Wilfinck bruick in tochten gelt 's jaers 4 ryder gl.

Op dit goet Wilfinck en is geen groot opgaende eycken-
 holt, dan een weynich jonck holtgewas.

Noch heeft dit goedt die metdrift in de gemeynthe tot
 Guede.

Noch hoort hier thoe een stuck Weylants genoemt die
 Vorwermate gelt jaerlicks 4 ryders.

Dit goedt is lefmael gebruickt by Gerrit Wilfinck een
 hoorich man, hadde een vrouwe genaemt Geertgen ten Graf-
 fele een vrywyff, die beyde in goede verstorven zyn, ende
 hebben achtergelaten een eenige dochter gent. Willemken,
 out nu ter tyt omtrent 13 jaeren, als sy seet verstaen te
 hebben van haer grootmoeder, en oick uytter oogen wel
 scheen.

Desse Geertgen ten Graffele is Anno 1547. met consente
 Sanders Schimmelpenninek Rentmr. horich geworden uyt den
 naem ende in stede van haer dochter Willemken, ter tyt toe
 deselve monnich soude worden. Deselve Geertgen is, soo
 Willemken verklaert, omtrent drie jaeren geleden gestorven
 ende hadde t'sedert hares mans doot eenen bouwman op 't
 goet gestelt genoemt Aert op Wilfinck; soo dat men bemat
 dat de Heere in veele maniere te kort gedaen is.

Primo, omdat Geert Wilfinck Z. een vryvrouwe heeft ge-
 trouwt. *Sine consensu Domini.*

Secundo, dat goedt nae dode desselfs Wilfinck niet en is
 gebruickt nae Hofsrechten ende daeromme den Heere ver-
 vallen.

Tertio, door dien Geertjen sonder consent des Heeren den
 bouwman op 't goedt geset heeft die 't selve noch bruickt,
 en die selve Geertjen is gestorven, is daer deur den Heere
 't versterff van deselve Geertjen en 't half gereet goet van
 den bouwman vervallen.

Quarto,

Quarto, alsoo Geertgen gestorven zynde haer dochter Willemken niet hoorich is geweest oft noch is, ende daeromme ongequalificiert om 't voorsz. goet te besitten, moet sy sulcken goet weder als naeste Erffgenaem haeres vaeders van den Heere inwinnen, ende sich hoorich nae den goede geven.

Voor alle welcke amenden, breucken, ende vervallen, is by den Commissarien met de voorsz. Willemken geassisteert met Heer Gerrit van Hove Pastoir tot Warnsveld, by Dierick van Groot Hopman, ende Wessel ten Holler verdragen, dat sy tot Con. Majts. behoeff voir de werving des voorsz. goets met allen de breucken, by haren ouders ende haer tot desen dage toe gebreuckt, betaelen sall in handen van den Rentmeester der Graeffschap Zutphen ter somme van twe hondert gulde gulden tot 28 stuiver 't stuck, Martini naestkommende de eene helft, en de ander helft acht daegen voor Petri naestkommende, ende daer en boven sich hoorich nae den goede geven, ende men sal haer consenteeren desen bouwman ses jaeren lanck op 't goet te moegen laten wonen.

Men zal haer oock consenteeren dit goet met de 200 gold. gulden te mogen belasten, *salvo* dat men in ses jaeren zall vryen, off langer consent moeten werven, en hier op heeft Willemken haer beraet op Saterdag naestkommende voormiddach incluyt om middelre tyd met haere vrunden te sprecken en sich tho beraden. *Actum 23 Juny 1557.*

Opten 26 Juny 57. is de voorsz. Willemken met Dierick van Groot Hopman, haren gekoren Momboir, geassisteert by Heer Gerrit van Hove en Wessel ten Holler voorsz. *coram* Commissaris gecompareert ende heeft verklaert haeren wille te syne als voorsz. staet, ende wilt alsulcx achtervolgen, heeft oock haer selven gegeven hoorich nae den goede Wilsinck, daeraff haer brieven gegeven sullen worden in behoorlycke formen, *Die 8 anno ut supra*, Pnt. Huysgenoten Roeloff Gotinck en Beernt Schurinck.

Opten 12 July 57. is *coram* Commissaris gecompareert Thomas Kaerreman, ende heeft getoont eenen brief van consente van een belastinge op dit goet Wilsinck van 150 dalers,

lers, daer vore bekend syn 11 mlr. roggen jaerlicx op een los met gelycke ^{fa}. welke losse soude moeten geschien binnen 6 jaeren nae *dato* der brieven zynde *ultimo Martii* 1550. welke losse noch niet en is geschiet.

Deselve Thomas heeft noch getoont eenen brieffe ofte pacht-brieffe daer mede hy dat goet Wilselinck met seekere parcellen in pachte heeft genomen eenen termyn van acht jaeren, welcken brieffe is *in dato* 1552. des Vrydachs *post Michaelis*, mit voirwaerden, dat ten eynde van den voorsz. acht jaeren de boven geschreven belasten van 11 mlr. roggen doot ende te niet zyn soude, als by copie aen die Liache gesteecken.

Dit wort hier aengetogen, opdat weete moge 't bescheedt van den belastinge, die in behoorlycken tyde niet en is gelost, en in gevalle de voorsz. pachtinge niet en worde vollogen, te gedencken Con. Majts. recht te bewaeren.

De voorsz. Thomas heeft oock verklaert, dat hy hadde eenen brief van Anthonis Wilsekinck, gebooren uyt den goede Wilsekinck tusschen de 30 en 40 jaeren olt, wesende een Smit, ende hebbende wyff ende kinderen, (a) en heeft gewoont binnen Amsterdam, dan off hy daer noch woont weet hy Thomas niet, by welcken brieve deselve Anthonis bekend ontfangen te hebben van Thomas voorsz. voor een afgescheyt van den goede Wilsekinck voorsz. de somme van 50 rid. gulden tot 22 stuyver brab. 't stuck, als by copie hangende aen den Liache.

Aaaa.

(a.) Sy hier nae vernomen, om te weten off deses Anthonis wyff hoorich is, en off de kinderen hoorich zyn.